

UCHWAŁA Nr 282 RADY MINISTRÓW

z dnia 30 grudnia 1982 r.

w sprawie zasad finansowania prac badawczych oraz zasad działalności jednostek badawczych w 1983 r.

Na podstawie art. 7 ust. 2 i 4 oraz art. 13 ustawy z 25 listopada 1970 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. 29, poz. 244) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

Dział I

Zasady finansowania prac badawczych.

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

pracach badawczych — rozumie się przez to:

- a) prace naukowo-badawcze podstawowe, których głównym celem jest poznawanie procesów zachodzących w przyrodzie i społeczeństwie, praw nimi rządzących oraz ich objaśnianie za pomocą hipotez i teorii,
- b) prace naukowo-badawcze stosowane, podporządkowane określonemu celowi praktycznemu,
- c) prace rozwojowe, prowadzone w celu przystosowania rezultatów prac naukowo-badawczych do potrzeb praktyki, a w szczególności prace konstrukcyjne, technologiczno-projektowe i doświad-

czalne (w tym budowę i próbną eksploatację instalacji i prototypów doświadczalnych),

- d) analizy, oceny, ekspertyzy i prognozy dotyczące stanu i rozwoju reprezentowanej dziedziny,
- 2) programie badawczym — rozumie się przez to obje-ty planem koordynacyjnym kompleks zagadnień społecznych lub technicznych, wymagających rozwiązania w drodze prac badawczych zmierzających do osiągnięcia ściśle określonego celu praktycznego lub poznawczego w określonym czasie i za pomocą określonych środków,
  - 3) wdrożeniu — rozumie się przez to zastosowanie (wykorzystanie) wyniku pracy badawczej w praktyce społeczno-gospodarczej,
  - 4) jednostkach badawczych — rozumie się przez to samodzielne, wyodrębnione organizacyjnie i ekonomicznie:
    - a) placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk,
    - b) instytuty naukowo-badawcze,
    - c) ośrodki badawczo-rozwojowe,
    - d) inne samodzielne jednostki, których podstawowym zadaniem statutowym jest prowadzenie prac badawczych,
 jednostkami badawczymi w rozumieniu przepisów uchwaly nie są biura projektów oraz komórki badaw-

czo-rozwojowe zaliczane do zakładowego zaplecza rozwojowego,

- 5) pracach własnych — rozumie się przez to prace badawcze podejmowane przez jednostkę badawczą z własnej inicjatywy,
- 6) przedsiębiorstwach — rozumie się przez to przedsiębiorstwa państwowe działające według zasad określonych w ustawie z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1981 r. Nr 24, poz. 122 i z 1982 r. Nr 45, poz. 289),
- 7) ministrach i ministerstwach — rozumie się przez to również Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk i Polską Akademię Nauk oraz kierowników urzędów centralnych i urzędów centralne.

§ 2. Prace z zakresu działalności ogólnotechnicznej, a w szczególności prace dotyczące normalizacji, unifikacji i typizacji, wzornictwa przemysłowego, informacji naukowo-technicznej i ekonomicznej, wynalazczości i ochrony własności przemysłowej, mogą być finansowane:

- 1) jako odrębne tematy,
- 2) jako prace prowadzone w ramach innych tematów,
- 3) jako stała funkcja jednostki badawczej.

§ 3. 1. Wykonawcami prac badawczych są jednostki badawcze i szkoły wyższe.

2. Wykonawcami prac badawczych mogą być także inne niż wymienione w ust. 1 jednostki gospodarki społecznej oraz inne osoby prawne i fizyczne.

§ 4. Prace badawcze są finansowane z:

- 1) funduszu prac badawczych ministerstw,
- 2) funduszu postępu techniczno-ekonomicznego przedsiębiorstw,
- 3) innych źródeł określonych w odrębnych przepisach.

§ 5. Zasady finansowania prac badawczych w przedsiębiorstwach regulują przepisy o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych.

Rozdział 2

Fundusz prac badawczych.

§ 6. 1. Fundusz prac badawczych tworzy się w ministerstwach z:

- 1) dotacji z budżetu centralnego,
- 2) kwot przekazywanych z centralnego funduszu postępu techniczno-ekonomicznego,
- 3) kwot przekazywanych ze zweryfikowanego zysku jednostek badawczych, zgodnie z § 27 ust. 3,
- 4) dobrowolnych wpłat przedsiębiorstw z tytułu ich udziału we wstępnym finansowaniu centralnie planowanych prac badawczych, w których wykonywaniu są one zainteresowane,
- 5) wpływów z tytułu odpłatnego przekazywania materialnych i niematerialnych wyników prac badawczych sfinansowanych z funduszu.

2. Wysokość dobrowolnych wpłat przedsiębiorstw (ust. 1 pkt 4) oraz zasady i warunki korzystania z wyników prac badawczych sfinansowanych z funduszu, w tym

również warunki ewentualnej odpłatności z tego tytułu, określają umowy między dysponentami funduszu a zainteresowanymi jednostkami.

§ 7. Dysponentami funduszu prac badawczych są ministrowie, którzy część funduszu przeznaczoną na finansowanie programów badawczych powierzają jednostkom koordynującym realizację tych programów.

§ 8. Środki funduszu prac badawczych, w granicach dostosowanych do zakresu zadań, mogą być powierzane do rozliczenia imiennie określonym pracownikom nauki z przeznaczeniem na finansowanie prowadzonych przez nich lub pod ich kierunkiem prac badawczych, zmierzających do wyznaczonego celu praktycznego lub poznawczego. Pracownik nauki, któremu powierzono środki, rozlicza się z ich wydatkowania wobec dysponenta funduszu w sposób i w terminach ustalonych przez tego dysponenta.

§ 9. 1. Środki funduszu prac badawczych przeznacza się na:

- 1) finansowanie prac badawczych:
  - a) objętych programami badawczymi planowanymi na szczeblu centralnym,
  - b) realizowanych w ramach współpracy międzynarodowej podejmowanej na szczeblu centralnym,
  - c) wykraczających poza skalę zainteresowań i możliwości przedsiębiorstw,
- 2) pomoc finansową przy realizacji wybranych przedsięwzięć postępu technicznego, podejmowanych przez poszczególne przedsiębiorstwa, świadczoną według zasad określonych w § 10,
- 3) subwencje zasilające fundusz rozwoju organizacyjnie wyodrębnionych jednostek badawczych,
- 4) finansowanie działalności ogólnotechnicznej inicjowanej na szczeblu centralnym.

2. Warunki finansowania prac, o których mowa w ust. 1 pkt 1, określa umowa między dysponentem funduszu a wykonawcami prac, z tym że zapłata ceny umownej może nastąpić po wykonaniu i odbiorze przedmiotu umowy, z uwzględnieniem § 23.

3. Stroną w umowie, o której mowa w ust. 2, może być również:

- 1) jednostka zainteresowana wykorzystaniem wyników prac,
- 2) przedsiębiorstwo wdrażające wyniki prac, które zobowiąże się w tej umowie do dokonania wpłat z tytułu udziału w efektach ekonomicznych wdrożenia na rzecz jednostek badawczych i szkół wyższych, będących wykonawcami tych prac.

4. Dysponent funduszu prac badawczych może zastrzec sobie w umowach z wykonawcami prac badawczych:

- 1) prawo dysponowania wynikiem pracy,
- 2) przekazywanie określonej części przychodów z tytułu upowszechniania wyników pracy na fundusz prac badawczych.

§ 10. 1. Pomoc finansowa, o której mowa w § 9 ust. 1 pkt 2, może polegać na:

- 1) subwencjach zasilających środki funduszu postępu techniczno-ekonomicznego zainteresowanego przedsiębiorstwa z przeznaczeniem na dofinansowanie ściśle określonego przedsięwzięcia, które wykracza poza zakres jego działalności,
- 2) pokrywaniu przez dysponenta funduszu części kosztów określonych przedsięwzięć, z którymi jest związane znaczne ryzyko i które zakończyły się niepowodzeniem,
- 3) udzielaniu bankom gwarancji spłaty kredytów zaciąganych przez przedsiębiorstwa na określone przedsięwzięcia,
- 4) dopłatach do cen sprzedaży pierwszych egzemplarzy (próbnych serii) nowych wyrobów, wykonywanych w przedsiębiorstwach — w celu zapewnienia im odpowiedniej rentowności.

2. Szczegółowe warunki udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, określają indywidualne umowy między dysponentem funduszu a zainteresowanym przedsiębiorstwem. Podstawą zawierania umów i udzielania pomocy są wnioski zainteresowanych przedsiębiorstw, kierowane do dysponenta funduszu, wraz z uzasadnieniem zamierzonego przedsięwzięcia i wskazaniem motywów ubiegania się o pomoc z funduszu oraz proponowanej jej wysokości. We wnioskach tych należy w szczególności podawać przewidywane koszty, zakres zastosowania, jak również szacunkowe efekty przedsięwzięcia.

3. Umowy, o których mowa w ust. 2, mogą być zawierane także z inicjatywy dysponenta funduszu.

§ 11. 1. W ramach prac badawczych finansowanych ze środków funduszu prac badawczych mogą być nabywane bądź wytwarzane przedmioty majątkowe ściśle związane z tematem pracy, niezbędne do osiągnięcia celu, jaki dla niej założono. Dotyczy to także wypadków, gdy przedmioty te odpowiadają kryteriom ustalonym dla środków trwałych, a także gdy ich zainstalowanie wymaga robót budowlano-montażowych.

2. Strony ustalają w umowach:

- 1) sposób uwzględnienia w cenie pracy kosztów nabytych lub wytworzonych przedmiotów majątkowych,
- 2) sposób zagospodarowania przedmiotów majątkowych po zakończeniu pracy,
- 3) podział przychodów, w razie sprzedaży przedmiotów majątkowych, między zamawiającego i jednostkę wykonującą tę pracę, z tym że część przypadająca zamawiającemu jest zarachowywana na przychody funduszu (§ 6 ust. 1 pkt 5).

§ 12. 1. Podstawą finansowania określonego programu badawczego jest umowa generalna wraz z planem koordynacyjnym realizacji programu. Podstawą finansowania tematu pracy badawczej objętego programem jest:

- 1) umowa zawarta przez jednostkę koordynującą realizację określonego programu z jednostką wykonującą dany temat (lub jego część),
- 2) zlecenie wewnętrzne kierownika jednostki koordynującej — w odniesieniu do tematu wykonywanego przez tę jednostkę.

2. Jednostka odpowiedzialna za realizację programu sukcesywnie przekazuje jednostce koordynującej — do

rozliczenia — środki funduszu na wykonanie prac badawczych objętych koordynowanym programem.

3. Jednostka koordynująca składa jednostce odpowiedzialnej za realizację programu rozliczenia z wykorzystania przekazanych jej środków w terminach określonych w umowie generalnej.

4. W wypadkach szczególnych, uzasadnionych zakresem prac koordynacyjnych i wysokością kosztów, koszty koordynacji programów badawczych mogą być pokrywane odrębnie ze środków przeznaczonych na sfinansowanie programu do wysokości kwot wyodrębnionych w planie koordynacyjnym. Ewentualna nadwyżka faktycznych kosztów ponad kwotę planowaną, jeżeli nie zostanie uznana przez jednostkę odpowiedzialną za realizację programu, obciąża wyniki finansowe jednostki koordynującej.

5. Jednostka odpowiedzialna za realizację programu może upoważnić jednostkę koordynującą do podejmowania decyzji dotyczących zagospodarowania przedmiotów majątkowych, o których mowa w § 11.

6. Przepisy ust. 1—5 mają odpowiednie zastosowanie do jednostek koordynujących dalszych szczebli.

§ 13. 1. Dysponenci funduszu prac badawczych mogą zaciągać w banku kredyt na poczet przyszłych wpływów tego funduszu. Warunki zaciągania kredytu określa umowa kredytowa.

2. Dysponenci funduszu mogą angażować jego środki na następne lata w formie zawierania umów — w granicach nakładów przewidzianych w wieloletnich planach rzeczowo-finansowych.

3. Środki funduszu nie wykorzystane do końca roku przechodzą na rok następny.

Rozdział 3

Centralny fundusz postępu techniczno-ekonomicznego.

§ 14. 1. Centralny fundusz postępu techniczno-ekonomicznego tworzy się z części funduszu postępu techniczno-ekonomicznego przedsiębiorstw, określonej w centralnym planie rocznym.

2. Przedsiębiorstwa dokonują wpłat na centralny fundusz na rachunek Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki zaliczkowo w ratach kwartalnych, w terminie do dnia 20 miesiąca rozpoczynającego kwartał, z tym że przy wpłatach zaliczkowych za II, III i IV kwartał dokonują równocześnie rozliczenia za kwartał ubiegły. Rozliczenia za IV kwartał są dokonywane w terminie przewidzianym do złożenia rocznego sprawozdania finansowego.

§ 15. Dysponentem centralnego funduszu jest Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

§ 16. 1. Środki centralnego funduszu wydatkuje się w formie zwiększania funduszu prac badawczych ministerstw.

2. Środki centralnego funduszu nie wydatkowane do końca roku przechodzą na rok następny.

Rozdział 4

Nagrody z budżetu centralnego.

§ 17. 1. W budżecie centralnym określa się kwoty na nagrody za osiągnięcia wymagające szczególnego wysiłku twórczego, będące rezultatem prac badawczych oraz zastosowanie ich wyników w praktyce, w tym także za osiągnięcia uzyskane w ramach konkursów.

2. Nagrody mogą być przyznawane osobom biorącym bezpośredni udział w realizacji prac, bez względu na zajmowane przez te osoby stanowiska i miejsce pracy.

3. Dysponentami środków na nagrody są ministrowie.

Dział II

Zasady działalności jednostek badawczych.

Rozdział 1

Plan finansowy i przychody jednostki badawczej.

§ 18. 1. Podstawą gospodarki finansowej jednostki badawczej jest plan finansowy, zatwierdzany przez właściwy organ tej jednostki.

2. Jednostki badawcze udostępniają informacje o swoich planach organom nadzorującym oraz bankom finansującym w zakresie niezbędnym do wypełniania przez nie swych funkcji.

§ 19. 1. Jednostka badawcza pokrywa koszty swej działalności z przychodów z tytułu realizacji umów oraz z funduszu rozwoju.

2. Przychodami jednostki badawczej z tytułu realizacji umów są przychody ze sprzedaży:

- 1) prac badawczych,
- 2) wyników prac badawczych,
- 3) patentów oraz licencji na stosowanie wyników prac badawczych,
- 4) prac z zakresu działalności ogólnotechnicznej,
- 5) produkcji doświadczalnej, unikalnych urządzeń i aparatury oraz innej produkcji, w tym także małotonażowej i małoseryjnej,
- 6) innych prac i usług, w tym prac wdrożeniowych, obliczeń na elektronicznych maszynach cyfrowych, usług reprograficznych itp.,
- 7) przedmiotów majątkowych, o których mowa w § 11 ust. 1, po zakończeniu prac badawczych,

zwanych dalej „rezultatami działalności”.

§ 20. 1. Prace własne są finansowane z funduszu rozwoju w granicach środków tego funduszu, w wysokości faktycznie poniesionych kosztów.

2. Koszty prac własnych można rozliczać zbiorczo, traktując ogół tych prac jako jedną jednostkę kalkulacyjną.

Rozdział 2

Rozliczenia finansowe z tytułu działalności jednostek badawczych.

§ 21. 1. Jednostka badawcza rozlicza się z odbiorcami odpowiednio według cen umownych, regulowanych albo urzędowych.

2. Ceny umowne rezultatów działalności jednostek badawczych stosowane są wówczas, gdy z mocy odrębnych przepisów nie obowiązuje cena urzędowa albo cena regulowana.

§ 22. 1. Sposób ustalenia ceny umownej określają w umowie zainteresowane strony.

2. Ceny umowne oraz inne warunki realizacji prac badawczych będących przedmiotem umów mogą być ustalane w drodze organizowania otwartych konkursów lub przetargów.

§ 23. Rozliczenia z tytułu wykonywania prac badawczych mogą być dokonywane:

- 1) odrębnie za poszczególne etapy wykonywanej pracy w ramach ogólnej ceny umownej, jeżeli wynik etapu pracy może być przedmiotem odrębnego odbioru,
- 2) okresowo w uzgodnionych terminach i w granicach uzgodnionej ceny, jeżeli praca badawcza ma być wykonywana w cyklu dłuższym niż 2 lata i nie ma możliwości jej podziału na etapy mogące być przedmiotem odrębnego odbioru,
- 3) łącznie w odniesieniu do ogółu prac o charakterze jednorodnym i powtarzalnym, wykonywanych systematycznie przez jednostkę badawczą dla określonego odbiorcy w przyjętym okresie kalendarzowym; dotyczy to w szczególności działalności ogólnotechnicznej, wykonywanej jako stała funkcja (§ 2 pkt 3).

§ 24. Jednostka badawcza może zawierać umowy wdrożeniowe obejmujące rozliczenia związane z efektami wdrożenia wyników prac badawczych. Kwoty przekazywane, z tego tytułu wpływają bezpośrednio na fundusz efektów wdrożeniowych (§ 31).

§ 25. 1. Z zastrzeżeniem § 9 ust. 4 jednostka badawcza będąca wykonawcą pracy badawczej może upowszechniać jej wyniki i osiągać z tego tytułu przychody, jak również uczestniczyć w efektach ekonomicznych jej upowszechniania, na podstawie odpowiednich umów z zainteresowanymi jednostkami.

2. Umowa z jednostką zamawiającą pracę może przewidywać współdysponowanie jej wynikiem i osiąganie przez obie jednostki korzyści finansowych z tego tytułu.

3. Zasady dysponowania wynikami prac badawczych podlegających ochronie określają przepisy prawa wynalazczego.

4. Przepisy ust. 1 i 2 nie mogą naruszać praw autorskich.

Rozdział 3

Finansowanie wynagrodzeń.

§ 26. Do zasad kształtowania wielkości i form zatrudnienia oraz finansowania wynagrodzeń mają zasto-

sowanie przepisy odrębne dotyczące gospodarki finansowej przedsiębiorstw państwowych, z tym ze:

- 1) środki na nagrody z funduszu efektów wdrożeniowych oraz na wypłaty wynagrodzeń i nagród na podstawie przepisów prawa wynalazczego nie podlegają obciążeniu na rzecz Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej,
- 2) pozostałe środki na wynagrodzenia podlegają obciążeniu na rzecz Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej; zasady ustalania przyrostu wynagrodzeń wolnego od obciążeń na rzecz Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej określi Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w uzgodnieniu z Ministrem. Nauki, Szkolnictwa Wzszego i Techniki,
- 3) zasady premiowania pracowników jednostek badawczych określają przepisy w sprawie zasad ich wynagradzania.

Rozdział 4

Wynik finansowy i jego podział.

§ 27. 1. Wynik finansowy jednostki badawczej stanowi różnicę między przychodami ze sprzedaży, o których mowa w § 19 ust. 2, a kosztami własnymi tej sprzedaży. Różnicę tę koryguje się o saldo strat i zysków nadzwyczajnych.

2. Wynik finansowy jednostki badawczej podlega weryfikacji przez właściwy miejscowo organ Ministra Finansów.

3. Kwota zweryfikowanego zysku, przekraczająca 20% kosztów własnych sprzedaży, podlega w 70% przekazaniu na fundusz prac badawczych, będący w dyspozycji właściwego ministra.

4. Zweryfikowany zysk bilansowy, z uwzględnieniem przepisu ust. 3, stanowi zysk do podziału.

5. Z zysku do podziału dokonuje się obowiązkowych odpisów na fundusz rezerwowy i Państwowy Fundusz Aktywizacji Zawodowej.

6. Pozostałą część zysku do podziału jednostka badawcza przeznacza na:

- 1) fundusz rozwoju,
- 2) fundusz załogi.

Decyzję o proporcjach tego podziału podejmuje jednostka badawcza.

7. Jednostki badawcze mogą dokonywać zaliczkowych odpisów z zysku w okresach kwartalnych lub półrocznych narastająco od początku roku, z uwzględnieniem ust. 3 i 5.

§ 28. Zasady opodatkowania jednostek badawczych normują odrębne przepisy.

Rozdział 5

Fundusze.

§ 29. 1. Jednostka badawcza, poza funduszem statutowym, tworzy następujące fundusze:

- 1) fundusz efektów wdrożeniowych,
- 2) fundusz rezerwowy,
- 3) fundusz rozwoju,
- 4) fundusz załogi.

2. Nie wykorzystane środki funduszy określonych w ust. 1 przechodzą na rok następny.

3. Jednostka badawcza może w porozumieniu z bankiem gromadzić środki funduszy na wyodrębnionych oprocentowanych rachunkach bankowych.

4. Jednostki badawcze oprócz funduszy, o których mowa w ust. 1, tworzą zakładowe fundusze mieszkaniowy i socjalny oraz mogą tworzyć zakładowy fundusz nagród.

§ 30. Fundusz statutowy jednostki badawczej odzwierciedla wartość powierzonej jej do użytkowania części mienia ogólnonarodowego. Na fundusz ten składa się w szczególności wartość netto środków trwałych, wartości niematerialne i prawne oraz część wartości środków obrotowych (§ 35).

§ 31. 1. Fundusz efektów wdrożeniowych tworzy się z:

- 1) wpłat przedsiębiorstw, które wdrożą nowe rozwiązania będące wynikami prac badawczych i uzyskają z tego tytułu efekty ekonomiczne,
- 2) przychodów uzyskiwanych przez jednostkę badawczą z wykonywania prawa — w rozumieniu przepisów o wynalazczości — lub z tytułu udostępnienia nie chronionego projektu wynalazczego albo przekazanych doświadczeń; dotyczy to zarówno przychodów uzyskiwanych w obrocie krajowym, jak i zagranicznym; na fundusz przekazuje się 10% tych przychodów;
- 3) kar umownych i odszkodowań należnych w związku z realizacją umów wdrożeniowych.

2. Wpłaty przedsiębiorstw na fundusz efektów wdrożeniowych (ust. 1 pkt 1) określa się w umowach zawieranych przez jednostkę badawczą z przedsiębiorstwem (umowy wdrożeniowe) przed rozpoczęciem prac wdrożeniowych.

3. Przez efekty ekonomiczne wdrożenia wyników prac badawczych rozumie się w szczególności:

- 1) efekty oszczędnościowe,
- 2) efekty zwiększenia produkcji,
- 3) efekty poprawy jakości,
- 4) efekty uruchomienia nowej produkcji,
- 5) efekty uruchomienia produkcji nowych odmian wyrobów.

4. Efekty, o których mowa w ust. 3, ustala się stosując odpowiednio zasady obliczania efektów stanowią-

nych podstawę do ustalania wynagrodzeń za pracownicze projekty wynalazcze.

5. Wpłaty przedsiębiorstw na fundusz efektów wdrożeniowych są dokonywane w okresie 3 lat, licząc od dnia uruchomienia produkcji w skali przemysłowej, nie dłużej jednak niż do końca piątego roku od dnia odbioru pracy badawczej przez przedsiębiorstwo wdrażające. Jeżeli wdrożenie wyniku pracy wymaga inwestycji i jeżeli jednocześnie z założeń techniczno-ekonomicznych przewidzienia wynika, że opanowanie nowej produkcji wymaga dłuższego czasu, wpłaty te mogą być dokonywane nie dłużej niż do końca siódmego roku od dnia odbioru pracy. W razie gdy umowny termin wykonania wdrażanej pracy badawczej został skrócony, o okres tego skrócenia wydłuża się 3-letni okres dokonywania wpłat przedsiębiorstwa na fundusz.

6. Stawki udziału jednostek badawczych w efektach ekonomicznych nie mogą przekraczać:

- 1) 10% w pierwszym roku,
- 2) 8% w drugim roku,
- 3) 6% w trzecim roku

3-letniego okresu naliczania. Wysokość stawek w tych granicach określają umowy wdrożeniowe.

7. Z uwzględnieniem ust. 16, utworzony w jednostce badawczej fundusz efektów wdrożeniowych — po odliczeniu należnych kar umownych i odszkodowań przewidzianych w umowach wdrożeniowych — przeznaczają się na nagrody dla:

- 1) autorów (współautorów) rozwiązań, których wdrożenie przyniosło wymierne efekty ekonomiczne,
- 2) osób bezpośrednio współdziałających w realizacji pracy badawczej oraz w jej wdrożeniu,

zatrudnionych w danej jednostce badawczej, w przedsiębiorstwie wdrażającym lub w jednostkach współpracujących.

8. Spośród pracowników przedsiębiorstwa wdrażającego z funduszu efektów wdrożeniowych jednostki badawczej powinni być nagradzani określeni imiennie, pracownicy bezpośrednio uczestniczący we wdrażaniu wyniku pracy — bez względu na osiągnięte tam ogólne wyniki finansowe oraz niezależnie od wypłaty nagród z funduszu załogi tego przedsiębiorstwa.

9. Wypłata nagród z funduszu efektów wdrożeniowych może nastąpić po ustaleniu efektów ekonomicznych wdrożenia wyników prac badawczych.

10. Przy pracach badawczych o szczególnym znaczeniu społecznym lub gospodarczym, których wynik zgodnie z założeniami umowy oraz odpowiedniego planu ma przynieść — po zastosowaniu go w praktyce — efekty inne niż wymierne efekty ekonomiczne, na fundusz efektów wdrożeniowych może być dokonana wpłata z przeznaczeniem jej na nagrody (ust. 7). Wpłaty dokonuje jednostka zamawiająca pracę badawczą jednorazowo po wdrożeniu wyniku pracy i finansuje ją z tego samego źródła, z którego została sfinansowana praca badawcza.

11. Podstawą dokonania wpłaty, o której mowa w ust. 10, jest:

- 1) odpowiednia klauzula w umowie o pracę badawczą lub umowa wdrożeniowa,

2) potwierdzenie przez jednostkę wdrażającą faktu wdrożenia i uzyskania założonych efektów.

Przepisy ust. 7 i 8 stosuje się odpowiednio.

12. Przy określaniu wysokości kwoty, o której mowa w ust. 10, należy kierować się kryterium wkładu pracy twórczej, wartości naukowej oraz społecznego lub ogólnogospodarczego znaczenia wyniku pracy badawczej, przy czym kwota ta nie powinna być wyższa niż 5% ceny umownej pracy badawczej.

13. Wpłaty z funduszu efektów wdrożeniowych nie wchodzi do podstawy naliczania podatku od płac oraz składek na ubezpieczenia społeczne.

14. Jeżeli wynik pracy badawczej zawiera projekt wynalazczy, twórca tego projektu — z zastrzeżeniem ust. 15:

- 1) otrzymuje wynagrodzenie za ten projekt według zasad określonych w prawie wynalazczym,
- 2) niezależnie od tego może otrzymać nagrodę z funduszu efektów wdrożeniowych za ewentualne autorstwo innych, nie chronionych prawem wynalazczym elementów wyniku tej pracy, a także za uczestnictwo w procesie wdrażania.

Jeżeli wynik pracy badawczej lub jego element, za który jego autorowi wypłacono już nagrodę z funduszu efektów wdrożeniowych, uznany zostanie za projekt wynalazczy, nagrodę tę zalicza się na poczet wynagrodzenia dla twórcy tego projektu.

15. Wypłata nagrody z funduszu efektów wdrożeniowych za rozwiązanie zawierające wzór użytkowy może nastąpić niezależnie od wypłaty wynagrodzenia za ten wzór, ustalonego według zasad określonych w prawie wynalazczym.

16. Właściwy organ jednostki badawczej może przeznaczyć część funduszu efektów wdrożeniowych na zwiększenie funduszy rozwoju i rezerwowego.

§ 32. Fundusz rezerwowy, przeznaczony na pokrycie strat, jest tworzony z odpisu w wysokości 10% zysku do podziału. Jednostka badawcza może podwyższyć ten odpis. Na fundusz może również wpływać część funduszu efektów wdrożeniowych w wypadkach, o których mowa w § 31 ust. 16.

§ 33. 1. Fundusz rozwoju jest tworzony z:

- 1) odpisów amortyzacyjnych od wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- 2) odpisów z zysku do podziału,
- 3) subwencji przyznawanych jednostce badawczej.

2. Na fundusz wpływają ponadto:

- 1) udziały w inwestycjach wspólnych,
- 2) wyniki z likwidacji lub sprzedaży środków trwałych,
- 3) część funduszu statutowego, która nie służy sfinansowaniu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, zbędna do finansowania środków obrotowych,
- 4) część funduszu efektów wdrożeniowych w wypadkach, o których mowa w § 31 ust. 16,
- 5) środki z innych źródeł określonych w odrębnych przepisach.

3. Środki funduszu przeznacza się w pierwszej kolejności na spłatę rat kredytów inwestycyjnych.

4. Pozostałą część funduszu jednostka badawcza przeznacza na:

- 1) uzupełnienie funduszu statutowego,
- 2) inwestycje jednostki badawczej,
- 3) udziały w inwestycjach wspólnych,
- 4) finansowanie prac własnych.

5. Fundusz, po spłacie kredytu inwestycyjnego, może być wydatkowany w granicach posiadanych środków, a o strukturze jego wykorzystania decyduje jednostka badawcza.

§ 34. 1. Fundusz załogi jest tworzony z zysku do podziału.

2. Środki funduszu przeznacza się na:

- 1) wypłatę nagród indywidualnych dla pracowników,
- 2) zwiększenie zakładowego funduszu socjalnego i zakładowego funduszu mieszkaniowego.

Rozdział 6

Finansowanie środków obrotowych.

§ 35. 1. Jednostka badawcza finansuje środki obrotowe z tej części funduszu statutowego, która nie służy pokryciu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

2. Środki obrotowe mogą być w całości finansowane z funduszu statutowego. Na finansowanie środków obrotowych nie znajdujących pokrycia w funduszu statutowym jednostka badawcza może zaciągać w banku kredyty obrotowe na warunkach określonych w umowie kredytowej.

Rozdział 7

Finansowanie inwestycji.

§ 36. 1. Inwestycje jednostki badawczej, z wyjątkiem inwestycji centralnych, są w całości finansowane z funduszu rozwoju.

2. Na inwestycje, o których mowa w ust. 1, mogą być zaciągane kredyty bankowe według zasad ustalonych w umowie kredytowej. Odsetki od kredytów są płacone i rozliczane według zasad obowiązujących przedsiębiorstwa państwowe.

3. Inwestycje centralne są planowane i finansowane na zasadach określonych w ustawie o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych.

Rozdział 8

Import i współpraca międzynarodowa.

§ 37. 1. Jednostka badawcza dysponuje wpływami dewizowymi uzyskanymi w obrocie wolnodewizowym z eksportu wyrobów, osiągnięć naukowych, technicznych i usług oraz wpływami z sympozjów i konferencji nauko-

wych — w wysokości 50% uzysku dewizowego z transakcji, to jest po odliczeniu wydatków dewizowych związanych z realizacją kontraktów.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, są gromadzone na wyodrębnionych rachunkach bankowych i mogą być wykorzystane na finansowanie potrzeb jednostki badawczej związanych z importem oraz różnymi formami współpracy międzynarodowej.

3. Środki na wydatki dewizowe realizowane poza sferą obrotu wolnodewizowego są przydzielane przez Ministra Handlu Zagranicznego. Jednostka badawcza jest uprawniona ponadto do dysponowania częścią wpływów dewizowych — w wysokości 10% uzysku dewizowego — z transakcji, o których mowa w ust. 1, dokonywanych z państwami zaliczonymi do I obszaru płatniczego, z przeznaczeniem tej części wpływów na zakup elementów aparatury naukowo-badawczej, fachowej prasy, książek i wydawnictw oraz na pokrywanie kosztów wyjazdów służbowych.

4. Jednostka badawcza może:

- 1) odstąpić część posiadanych środków dewizowych jednostkom współpracującym z nią w realizacji współpracy międzynarodowej,
- 2) uzyskać od innych jednostek środki dewizowe niezbędne do realizacji zadań wykonywanych we współpracy z tymi jednostkami,
- 3) uzyskać przydział środków dewizowych,
- 4) zaciągać w bankach krajowych kredyty dewizowe na import służący realizacji prac, zwłaszcza tych, których wyniki mogą być przedmiotem eksportu. Kredyty te są spłacane z wpływów, o których mowa w ust. 1, na warunkach określonych w umowie. Zaciąganie kredytów w bankach zagranicznych wymaga zgody Ministra Finansów.

5. Zasady wynagradzania twórców wyeksportowanych osiągnięć naukowych i technicznych, o których mowa w ust. 1, regulują odrębne przepisy.

§ 38. 1. Jednostki badawcze na podstawie koncesji nadanej przez Ministra Handlu Zagranicznego mogą bezpośrednio zawierać umowy z kontrahentami zagranicznymi o eksport i import towarów i usług.

2. Jednostki badawcze nie posiadające koncesji, o której mowa w ust. 1, prowadzą eksport i import za pośrednictwem wybranych przez siebie przedsiębiorstw handlu zagranicznego lub jednostek posiadających koncesję, w formach i na warunkach określonych w umowach.

3. Handlowy obrót towarowy i usługowy z zagranicą prowadzi się wyłącznie w ramach pozwolen na wywóz i przywóz, wydanych przez Ministra Handlu Zagranicznego. Warunkiem uzyskania pozwolenia przywozu jest udokumentowanie uprawnień do dysponowania środkami dewizowymi na dokonanie importu.

Rozdział 9

Finansowanie przedsięwzięć wspólnych.

§ 39. Jednostka badawcza może samodzielnie przekazywać na finansowanie przedsięwzięć wspólnych środki

funduszu rozwoju innym jednostkom gospodarki lub zrzeszeniom przedsiębiorstw oraz może bezpośrednio pokrywać część kosztów tych przedsięwzięć.

Rozdział 10

Zakłady doświadczalne.

§ 40. 1. Przepisy uchwały mają zastosowanie również do zakładów doświadczalnych działających jako wyodrębnione zakłady jednostek badawczych.

2. Zakłady doświadczalne, które w zakresie pracy, płac i świadczeń dla pracowników stosowały przed dniem 1 stycznia 1982 r. zasady ustalone w układach zbiorowych pracy określonych branż, mogą nadal stosować te zasady.

Rozdział 11

Krajowy obrót materiałowo-techniczny.

§ 41. Jednostki badawcze nabywają i sprzedają towary, materiały i usługi w drodze swobodnie zawieranych umów sprzedaży, z wyjątkiem obrotu towarami i materiałami objętymi rozdzielnictwem i sprzedażą reglamentowaną, który jest regulowany w odrębnych przepisach.

Dział III

Zasady finansowania prac naukowo-badawczych podstawowych oraz gospodarki finansowej placówek Polskiej Akademii Nauk.

Rozdział 1

Finansowanie prac naukowo-badawczych podstawowych.

§ 42. Prace naukowo-badawcze podstawowe są finansowane

- 1) z funduszu prac badawczych, będącego w dyspozycji Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk, w zakresie:
  - a) programów badawczych zaliczonych do ogólnokrajowego programu badań podstawowych, koordynowanych przez Polską Akademię Nauk,
  - b) innych prac badawczych podstawowych nie objętych programami (lit. a),
- 2) ze środków na sfinansowanie określonych innych programów badawczych w części przewidzianej na prace badawcze podstawowe objęte tymi programami,
- 3) ze środków na prace własne, posiadanych przez jednostki badawcze i szkoły wyższe.

Rozdział 2

Zasady gospodarki finansowej placówek Polskiej Akademii Nauk.

§ 43. Placówki Polskiej Akademii Nauk prowadzą gospodarkę finansową na zasadach określonych w dziale II, z tym że:

- 1) całość kosztów działalności placówki może być pokryta z funduszu rozwoju tworzonego także z subwencji, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 3,
- 2) inwestycje placówki polegające na budownictwie mogą być finansowane z budżetu centralnego w granicach nakładów określonych na ten cel w centralnym planie rocznym,
- 3) równowartość odpisów amortyzacyjnych od wartości środków trwałych stanowiących budynki i budowle podlega odprowadzeniu do budżetu centralnego.

Dział IV

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 44. 1. Rozliczenia wyniku finansowego za 1982 r. są dokonywane według zasad dotychczas obowiązujących.

2. Treść umów będących w toku realizacji, zawartych przed dniem 1 stycznia 1983 r., może być dostosowana do zasad uchwały.

§ 45. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki w porozumieniu z Ministrem Finansów na podstawie wniosków zainteresowanych ministrów określa jednostki badawcze, które działają w formie jednostki budżetowej.

§ 46. 1. Zasady przyznawania nagród, o których mowa w § 17, określa Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

2. Zasady finansowania działalności klinicznej prowadzonej przez jednostki badawcze ustali Minister Zdrowia i Opieki Społecznej, w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 47. Środki pozostające na rachunkach walutowych utworzonych na podstawie uchwały nr 63 Rady Ministrów z dnia 27 marca 1982 r. w sprawie zasad finansowania prac badawczych oraz zasad działalności jednostek badawczych w 1982 r. (Monitor Polski Nr 10, poz. 72) przenosi się na rachunki tworzone zgodnie z przepisami niniejszej uchwały.

§ 48. Jeżeli w stosunku do jednostki badawczej zostało podjęte postępowanie mające doprowadzić do zapewnienia równowagi finansowej, zgodnie z zasadami ustalonymi w rozdziale 12 uchwały określonej w § 47, zakończenie tego postępowania następuje według tych zasad.

§ 49. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1983 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. J. Obodowski